

EGENKONTROLL

Rubrik Rutin för radon	Datum/version 2025-04-14	Sida 1 (3)
Distribueras till Alla medlemmar via föreningens hemsida	Upprättat av Andreas Rudolfsson	Godkänt av Styrelsen

1. Syfte

Säkerställa att radon i inomhusluft inte överstiger Socialstyrelsens riktvärden och tydliggöra hur respektive ansvarig ska agera då misstanke finns om för höga radonhalter eller då sådana halter har konstaterats.

2. Ansvar

Fastighetsägaren ansvarar för att agera då misstanke finns om att radon i inomhusluft överstiger Socialstyrelsens upprättade riktvärden. Ytterligare ansvar kan bli aktuellt om radongashalten överstiger nämnda riktvärde, se vidare nedan.

3. Beskrivning

3.1 Riktvärde – radon i inomhusluft

Riktvärdet för radongas i inomhusluft är, sett som ett årsmedelvärde, 200 Becquerel per kubikmeter (Bq/m³).

3.2 Metod för mätning

Mätning ska utföras enligt Strålskyddsinstitutets metodbeskrivning av ett ackrediterat mätföretag.

3.3 Periodisering för mätning

Det krävs ingen regelbunden mätning av radongashalten, utan detta ska bara ske om välgrundad misstanke finns för att radongashalten överstiger 200 Bq/m³.

3.4 Misstanke om radon

Nästan all mark innehåller radon som utgör en risk för förhöjda radonhalter inomhus. Eftersom lufttrycket inomhus oftast är lägre än utomhus, kan radonhaltig jordluft lätt sugas in i huset, särskilt om marken är luftgenomsläpplig och husets grund otät. Inomhus kan radonhalten då bli hög.

EGENKONTROLL

Rubrik Rutin för radon	Datum/version 2025-04-14	Sida 2 (3)
Distribueras till Alla medlemmar via föreningens hemsida	Upprättat av Andreas Rudolfsson	Godkänt av Styrelsen

3.5 Vad ska göras vid misstanke om radon i inomhusluft?

Om det finns misstanke om att radongashalten överstiger 200 Bq/m³ ska fastighetsägaren göra följande:

1. Besluta om att mätning ska genomföras.
2. Utse ansvarig för mätningen.
3. Införskaffa spårfilmsdosor (mätutrustning) från ett ackrediterat mätföretag.
4. Genomföra mätningen enligt bifogade anvisningar.
5. Dokumentera, utvärdera och rapportera resultaten från mätningen till berörda personer.

3.6 Vad ska göras om radongashalten överstiger riktvärdet?

Om radongashalten överstiger Socialstyrelsens riktvärde föreligger risk för olägenhet för människors hälsa. En sådan olägenhet ska undanröjas. Då resultatet från en mätning visar att radongashalten överstiger 200 Bq/m³ ska fastighetsägaren utse en ansvarig för att genomföra och dokumentera en utredning över lämpliga åtgärder för att reducera halten av radongas i de aktuella bostäderna.

Utredningen ska i sin tur utgöra grunden för den handlingsplan för lämpliga åtgärder som upprättats efter det att utredningen är genomförd.

Handlingsplanen bör innehålla följande:

1. Lämpliga åtgärder.
2. Tidplan för respektive åtgärd.
3. Avsatta resurser för respektive åtgärd.
4. Utsedd ansvarig för respektive åtgärd.
5. Anlitad entreprenör för respektive åtgärd.
6. Dokumentera, utvärdera och rapportera resultaten från mätningen till berörda personer.

3.7 Lagstöd för åtgärder vid misstanke om radon i inomhusluft

Enligt miljöbalkens bestämmelser om hälsoskydd är en ägare till bostäder skyldig att förhindra uppkomsten och undanröja olägenheter för människors hälsa (miljöbalken 9 kap 9 §). Höga halter av radongas är en olägenhet som omfattas av ovanstående paragraf. Olägenhet föreligger enligt Socialstyrelsen om årsmedelvärdet i en bostad, efter mätning enligt Strålskyddsinstitutets (SSI) metodbeskrivning, överstiger 200 Bq/m³. Enligt miljöbalkens försiktighetsprincip är en fastighetsägare skyldig att agera bland annat då det finns misstanke om för höga halter av radon i en bostad (miljö-balken 2 kap 3 §). Skyldighet

EGENKONTROLL

Rubrik Rutin för radon	Datum/version 2025-04-14	Sida 3 (3)
Distribueras till Alla medlemmar via föreningens hemsida	Upprättat av Andreas Rudolfsson	Godkänt av Styrelsen

att utföra undersökningar av bostäder följer också av miljöbalkens bestämmelser, om det finns skäl att anta att byggnadens skick medför olägenheter för människors hälsa (miljöbalken 26 kap 22 §).

4. Hjälpdokument

- SSI:s (Statens strålskyddsinstitutets) metodbeskrivning.
- Radon i inomhusluft från Socialstyrelsen.

5. Hänvisning till lagstiftning

- Miljöbalken kapitel 2 om de allmänna hänsynsreglerna.
- Miljöbalken kapitel 9 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
- Miljöbalken kapitel 26 om tillsyn.
- Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2004:6) om tillsyn enligt miljöbalken – radon i inomhusluft.